

Koolituskeskus Vilko

Õppereis Armeeniasse: ARMEENIA AJALUGU, KULTUUR NING HARIDUS-, SOTSIAAL- JA TERVISHOIUSÜSTEEM

admin · Thursday, January 28th, 2016

Viljandi Koolituskeskus Vilko MTÜ vahendab **18.-26. septembril 2022** reisifirma Tensi Reisid kõikidele huvilistele 9-päevase reisi (lennuk, buss kohapeal)

Armeeniasse

ARMEENIA AJALUGU, KULTUUR NING HARIDUS-, SOTSIAAL- JA TERVISHOIUSÜSTEEM

Veel 2 vaba kohta!

Kaukaasia rahvastest rääkides kiidetakse esmalt nende sooja külalislahkust, joviaalselt veinikultuuri ja koduseid maitseelamusi. Kogu maailm tunneb riiki Armeenia nime all, ent armeenlased kutsuvad oma kodumaad Hajastaniks. Sõna-sõnalt tähenda see „Hajki maad“. Hajki peetakse Noa lapselapselapselapseks ja armeenia rahva esiisaks. Algupärane riigi nimi oligi Hajk, ent keskajal lisati Pärsia sufiks -stan, mis tähendab maad. Maailma riikidest esimesena aastal 301 vastu võetud kristlus on armeenlaste jaoks püham kui Ararati mägi, seega ei saa siin üle ega ümber olulisematest religioossetest vaatamisväärsustest. Siinsed iidset kirikud ja kloostrid, kõrged mägijärved ja -jões, majesteetlikud kaljud ja sügavad kanjonid peidavad endas tuhandeid saladuslikke lugusid. Armeenia on tänu oma väga pikale ajaloole kultuurihuvilistele tõeline maiuspala. Juba 9-6 saj. eKr oli siin võimas Urartu riik. Arvukad ajastud on riiki jätnud oma jälje, leida võib kunsti- ja arhitektuurimälestusmärke paljudest iidsetest tsivilisatsioonidest. See ei ole ainult päikese, mägede, konjaki ja aprikooside maa, vaid sinne looduse ilu on läbi põimunud pika ajaloo ja kultuuriga.

1. PÄEV

Kohtumine Tallinna lennujaamas infoletist vasakul oleva kassa juures kl 19.30. Lend Tallinn-Riia kl 21.30-22.20; Riia-Jerevan kl 23.05-03.35. (NB! Kohalikud ajad. Palun kontrollige lennuaegu paar päeva enne reisi).

Transfeer hotelli. Majutus järgnevad 5 ööd kesklinna ****hotellis (2-sed toad).

2. PÄEV

JEREVAN Hommikusöök. Oma reisi sissejuhatuseks tutvume alul Armeenia kultuuriga. Riigi ajalugu ulatub sisuliselt „aegade algusesse“. Nõnda sai tänane Armeenia pealinn Jerevan alguse 782. aastal eKr urartulaste poolt rajatud Erebuni kindluse lähistelt. **Jalgsiekskursioon**. Jalutame **Vabariigi väljakule**, kus ristub mitu suurt tänavat ja avenüüd. Praeguse kuju sai väljak 1958. a. See on arhitekt Alexander Tamaniani looming kesse Jerevanis. Ovaalse väljaku keskele on laotud traditsioonilist armeenia vaipa meenutav kivimuster. Väljakut ümbritsevad Rahvusgalerii, Rahvuslik Ajaloomuuseum ja mitmed valitsushooned on ehitatud roosast ja valgest tufist. Tuff on armeenlaste vulkaanilist päritolu rahvuskivi, mis domineerib iga ajastu arhitektuuris. Suurejooneline **Ooperiteater**, millest algab jalakäijate päralt olev postmodernistlik **Põhja avenüü** oma paljude butiikidega. Tänapäevane linnasüda on mõnus koht ajaviitmiseks - välirestoranidega pargid ja puisteed, muuseumid ja mitmed vaatamisväärsused. **Vaba aeg lõunasöögiks**. Hiiglaslikuks koseks kavandatud **Kaskaadide kompleks**, mis on modernne kunstikeskus linnas. Siin on koos nii skulptuuripark kui kunstimuuseum. Näeme Fernando Botero skulptuuri „Must kass“ ning lisaks kaunistavad parki ka teiste tunnustatud kunstnike tööd. Mäenõlval asuv Kaskaad oma massiivse valge trepiga, mida kaunistavad rohelus, purskkaevud ja veejoad on *art deco* versioon Babüloni rippuvatest aedadest.

3. PÄEV

JEREVAN - ETŠHMIADZIN Hommikusöök. Sõidame Armeenia kunagisse pealinna - **Vagharšapati**. Siin on sajandeid olnud tähtsaim usukeskus ning kirikupea residents. Armeenia oli üks esimesi riike, kes muutis kristluse ametlikuks usundiks ja selle mälestuseks ehitati katedraal iidse paganliku templi kohale. UNESCO maailmapärandisse kuuluv **Etšhmiadzini** katedraal on rajatud 4. saj pKr Grigor Valgustaja poolt ning ka tänapäeval Armeenia Apostliku Kiriku keskus. Tagasi **Jerevani** jõudes sõidame mäel asuvasse **Võidu parki**, kus linna kohal kõrgub valvurina **Armeenia ema** monument. Siit avaneb vaade kogu linnale ja Ararati mäele. Seejärel teeme ringkäigu **Ararati bränditehases** ja degusteerime Armeenia brändit. Kui Gruusia on kuulus oma veinide poolest, siis Armeenia teeb kuulsaks brändi. Isegi Winston Churchill pöördus Armeenia brändi poole pärast seda, kui Stalin oli seda talle Jalta konverentsil tutvustanud. Sõit hotelli. Soovijatele **õhtusöök Armeenia restoranis** traditsiooniliste armeenia toitudega (*lisatasu eest*). Seejärel jalutame Vabariigi väljakule „**Muusikalist purskkaevu**“ imetlema - juhul kui seal toimub muusika ja värviliste tuledega vee-etendus.

4. PÄEV

GARNI KANJON - GARNI - GEGHARD Hommikusöök. Sõidame **Garnisse**, mis on üks vanimaid Armeenia asulaid. Soovijad saavad minna **matkale Garni kanjonisse** (*umbes 2 tundi*). Seda paika kutsutakse oma imeliste vaadete tõttu Kivide sümfooniaks. Emake loodus on need basaltsambad valmis meisterdanud. Jahtuv laava tekitas üksteise kõrvale basaltsambaid, mis mitmes kohas veel painutatud ja kõverdunud. Imeline loodus. Garni kindlustatud kohale andis nime 8. saj. eKr elanud Giarnjani hõim. Armeenia paganlik tempel rajati 1. saj p. Kr. ja pühendati päikesejumalale Mhrrile. Tempel on ainus hellenistlikus stiilis mälestis Armeenias. Ehitati Armeenia kuninga Tiridates I poolt raha eest, mille ta sai külastades keiser Nerot Roomas. Peale kristluse võimuletulekut 301. a. kaotas paganlik tempel oma tähtsuse ja see jäi Armeenia kuningate suveresidentsiks. Tempel hävines 1679. a. maavärinas ning taastati nõukogude ajal. Selle ümber on näha paljude kunagi templit ümbritsenud ehitiste varemeid. Suundume Kotajkhi maakonda, et külastada unikaalset koobaskloostrit **Geghardi**, mis kanti 2000. a. UNESCO maailmapärandi nimekirja. Geghardi kompleks asub Azati orus kaunil maastikul, mida ümbritsevad kõrged kaljud. See kitsas kuristikus asuv ja osaliselt kaljuseina sisse raiutud klooster on ilusamaid Armeenias. Pärimuse järgi oli selle asutajaks 4. saj. Grigor Valgustaja. Tol ajal kandis pühapaik nime Koopaklooster. Siin on palju nii seina najal kui kaljusse raiutud ristikive-hatškareid. Hatškarid on traditsioonilised Armeenia mälestuskivid. Enamuses asuvad need surnuaedades, kuid mõned on pühendatud ka sõjavõitjatele ja teistele kohalikele ajaloolistele sündmustele. Nad on kaetud sisselõigatud ristide, inimfiguuride ja traditsiooniliste ornamentidega. 13. saj. oli kloostri kõrgaeg ning paljude palverändurite sihtkoht, kus käidi vaatamas Püha oda, millega Rooma sõdur olla torganud ristilöödud Jeesust. Selle tõi väidetavalt koos mitmete teiste jäänustega Armeeniasse apostel Juudas Taddeus. Geghard tähendabki tõlkes Odaklooster. Kaljusse raiutud 13. saj. rajatud peakirik on erakordse akustikaga. Tagasisõit **Jerevani**.

5. PÄEV

SEVAN - SEVANAVANK - DILIDŽAN - JEREVAN Hommikusöök. Sõit **Sevani äärde**, mis on Armeenia ja kogu Kaukaasia suurim järv. Järve ümbritsevad 3000 m kõrgused mäed. Armeenia sinine pärl on olnud paljude laulude ja poemide inspiratsiooni-allikaks. Läheme treppidest üles märke, kus asuvad endise 9. saj. **Sevanavanki** kloostri varemed. See on järve kõige pildistatuim osa, olles üheks Armeenia ikoonilisemaks maamärgiks. Idülliline pilt - koonusekujulised kloostritornid türkiissinise järve taustal sinise taeva all. Kunagi oli see patulunastuse paik. Koht, kus elasid religioonipealinnast Etšmiadzinist eksiili saadetud mungad, kes olid süüdi oma pattude eest. Julgemad võivad teha **supluse järves**. Sõidame läbi tunneli Sevani kuru alt läbi ja jõuame Väike-Kaukasuse mäestiku ahelike vahele. Sõit orus asuvasse **Dilidžani**, Armeenia

ühte rohelisemasse linna. See hinnatud minaraalvee leiukoht ja kuurort on kuulus oma võluva looduse ja mõnede traditsiooniliste Armeenia arhitektuuripärlite poolest. Armeenlastel on ütlus: “Kui paradiisis on mäed, metsad ja allikad, siis näeb ta välja nagu Dilidžan.” Tänu oma kaunitele orgudele ja mäevaadetele kutsutakse siinset rahvusparki Armeenia Šveitsiks. Suurepärane kuurort hea õhuga ja mõnusa kliimaga. Uitame läbi Dilidžani ajaloolise keskuse, mööda munakivisillutisega Šarambejani tänavat, mis on palistatud traditsiooniliste kivi- ja puitmajadega, poodide, restoranide, suveniiri- poekete ja töötubadega. Sõit tagasi **Jerevani. Taasisesevuspäeva üritused.**

6. PÄEV

KHOR VIRAP - TUSHPA VEINITEHAS - NORAVANKI KLOOSTER - KARAHUNDŽ - GORI Hommikusöök. Sõidame mööda **Ararati orgu**, mida läbis kunagine Siiditee, ja jõuame **Khor Virapi** kloostrisse. Selle teeb majesteetlikuks juba üksi asukoht sisuliselt Armeenia rahvusliku sümboli Ararati mäe jalamil. Siit avanevad suursugused vaated Araratile ja temast umbes 1300 m madalamale Väiksele Araratile. Khor Virap tähendab armeenia keeles sügavat auku. Just niisugusesse pimedasse kohta viskas 3. saj. kristluse koidikul toonane paganast kuningas Tiridates III Armeenia hilisema kaitsepühaku Grigor Valgustaja. Kristlaste tagakiusaja Tiridates kaotas oma mõistuse. Kuninga õele olevat unes ilmutatud, et kuningas saab terveks, kui kristlaste tagakiusamine lõpetatakse ning Grigor vangist vabastatakse. Ainult tema võib oma palvetega kuninga päästa. Nõnda juhtunudki, mille eest kuningas laskis ennast ja kogu riiki maailmas esimesena kristlusesse ristida. Grigorist sai Armeenia kiriku esimene ajalooliselt kindlaks tehtud juht - katoolikos. Armeenlased on selle üle väga uhked, et nad on sisuliselt maailma esimene kristlik maa. Just seepärast ongi Khor Virap populaarne sihtkoht Armeenias, sest siia oli vangistatud 13 aastaks nende kaitsepühak Grigor Valgustaja. Külastada saab ka maa-alust vangikoobast. Muide, Armeenias väljutakse kirikust selg ees, sest muidu arvab jumal nagu pööraks inimene talle selja. Armeenlaseed ütlevad: “Vein on pudelisse pandud luule.” Külastame **Tushpa veinitehast, degusteerime** Armeenia veine. Sõidame imetusväärsete punaste kaljude vahel kitsas kanjonis asuvasse **Noravanki kloostrisse**. Tänu oma unikaalsele asukohale ja arhitektuurile on see üks ilusamaid Armeenia kloostreid. Klooster ehitati kohalikest kividest ning sulandub seetõttu ideaalselt punaste kaljude taustaga, mis omakord on kontrastiks sinisele taevale. 13. sajandil rajatud Noravanki ehk tõlkes Uus klooster oli pikka aega Armeenia spirituaalseks ning kultuuriliseks keskuseks. 13.-14. sajandil sai klooster Sjunikhi piiskopi residentsiks ning seetõttu ka peamiseks religiooni- ja kultuurikeskuseks Armeenias. Ületame **Vorotani kuru** (2344 m). Külastame **Karahundži** (Rääkiva kivi) arheoloogilist paika. Seda kutsutakse ka Zorats Karer ehk Kivide armee. See kuni 6000 a. vanune mälestis katab 7 ha suuruse ala ning siin asub 223 suurt püstist basaltkivi, mis on 0,5-3 m kõrgused ja millest mõnedel on ka vaateavad. Arvatakse, et see oli astronoomiline observatoorium, nõ Armeenia Stonehenge. Kivid on paigutatud maapinnal ringide ja silmuste kujuliselt. Umbes 70 kivi on

augustatud sõrmejämmeduste aukudega. Selle paiga ehitajatel olid ilmselt sügavad teadmised astronoomiast, sodiaagist ja kuufaasidest, lisaks ehk ka austus tähtede, näiteks Siiriuse, vastu. Sõit **Gorisse**. Öömaja ***hotellis (2-sed toad).

7. PÄEV

HNDZORESK - TATEV - JEGHEGISI ORG - SELIMI KURU Hommikusöök. Soovijad saavad teha väikse matka (*edasi-tagasi kokku umbes 1,5 t*) **Hndzoreski koobasküla** juurde. Minnes üle 2012. a. avatud 160 m pikkuse ja 63 m kõrgusel kurstikku ületava rippsilla jõuame 1000-aastasessa koobaskülasse. Umbes 400 looduslikku ja inimkätega tehtud koobast asub Khor Dzori (Sügava kuristiku) järsul nõlval. 19. saj. lõpus oli see suurim küla Ida-Armeenias. Veel 20. saj. alul elas seal 8300 inimest. Siin oli kaks kirikut ja kolm kooli. Koobastes elati kuni 1950-ndate aastateni, mil elanikele rajati uus küla. Kuristiku põhjas asuvad 17. saj. pärit Püha Hripsime kiriku varemed, mille lähedal on Armeenia rahvuskangelase **Mkhitar Sparapeti** haud. **Halidzori külast** sõidame „**Tatevi tiibade**“ nimelise köisteega üle Vorotani jõe kanjoni mäel asuvasse, ühte imetlusväärsemasse ja muljetavaldavamasse kohta Armeenias, 9. sajandil rajatud **Tatevi kloostri**se. „Tatevi tiivad“ ehitas Šveitsi firma ning see on kantud ka Guinnessi Rekordite raamatusse. Muinasjutuline Tatevi klooster ja kindlus on ehitatud basaltplatoole Vorotani kanjoni servale. Klooster nimetati apostel Juudas Taddeuse jüngril Eustateuse järgi, kes oli jutlustaja ning suri märtrisurma. Tema nimest kujunes Tatev. 14. ja 15. sajandil võõrustas Tatevi klooster Armeenia ühte tähtsaimat keskaja ülikooli, Tatevi ülikooli, mille õpilased andsid oma panuse Armeenia kultuuri ja usutunnistuse säilitamisele Armeenia ajaloo ühel segasemal ja keerulisemal ajastul. Sõit **Jerevani**. Majutus 2 järgnevat ööd kesklinna ****hotellis (2-sed toad).

8. PÄEV

Hommikusöök. **Vaba päev Jerevanis**. Jalutuskäik lahtisel turul - **Vernissaažil**, kust saab osta kingitusi, suveniire, ehteid ja teisi puidust, poolvääriskividest, hõbedast jm. materjalist käsitööesemeid. Võimalus **külastada muuseum**e. Hrazdani jõeoru kõrgel kaldal kaukaasia stiilis majas asub ekstsentrilise filmirežissööri ja kunstniku **Sergei Paradžanovi muuseum**. Tema elu ja loomingut käsitleb väljapanek, mis sisadab üle 250 töö (maalid, fotod ja kollaažid). See suudab oma kirevuse ja vaimukusega ära võluda ka kõige minimalistlikuma maitsega kunstihuvilise. **Matenadaranis** on üks suurimaid käsikirjade ja raamatute kogusid maailmas, üle 17 000 manuskripti, mõned isegi enam kui 1500 aastat vanad, ja 300 000 arhiividokumenti. 1997. a. kanti see UNESCO maailma mälu registrisse. Hoone ees asub armeenia tähestiku looja Mesrop Mashtotsi kuju. **Armeenia Rahvusgaleriis** on suur kogu Armeenia ja

Vene kunstnike töid.

9. PÄEV

Öösel transfeer lennujaama. **Lend Jerevan-Riia kl 04.35-07.15; Riia-Tallinn kl 12.35-13.25 (NB! Kohalikud ajad).** Reis lõpeb Tallinna lennujaamas.

MAKSUMUS: 1190 € Kui ühest asutusest/perest vähemalt 2 osalejat, siis soodustus 2 %. Kui 4 osalejat, siis soodustus 3 %. Tasumine Vilko koolitusarve alusel. NB! Koolitusest loobumise korral võimalik raha tagasi saada vaid sel juhul, kui on reisijal endal sõlmitud varem kindlustusfirmaga eraldi reisitõrke (covid) kindlustus (lisaks tervisekindlustusele).

HINNA SEES:

- lennupiletid Tallinn-Jerevan-Tallinn
- lennujaamamaksud 38 € (10.01.22 seisuga, võivad muutuda)
- öömajad *** ja ****hotellides **koos hommikusöökidega** (2-sed toad)
- transfeer lennujaam-hotell-lennujaam
- kohapealne buss ringreisiks
- Garni matka tasu
- **armeenia keelt oskav** giid-reisijuht Elen Terras ja eestikeelsed ekskursioonid
- Väljastame koolitustõendi (8 AT) vastava ajaloo- ja kultuurikoolituse läbimise kohta.
- Reisi korraldus: reisifirma AS Tensi-Reisid- Ülikooli 4 51003 Tartu, reg. nr. 10323031, MTT: TRE000084

LISATASU EEST

- Ararati bränditehase ekskursioon + degustatsioon 11 €
- ühese toa juurdemaks u 170 €

NB! Palun kõigil teha kindlasti ise juurde ka reisikindlustus koos reisitõrke (covid)kindlustusega.

Lendudel teenindab AirBaltic. Lennukisse on lubatud kaasa võtta 23 kg äraantavat pagasit. Lisaks võib salongi võtta käsipagasi maksimum mõõtmetega 55x40x23 cm ja kaaluga 8 kg. Pagasireeglid <https://transpordiamet.ee/ohutus-ja-jarelevalve/reisimine/mida-ei-tohi-le-nnureisile-kaasa-votta>

NB! Jerevani lennujaamast ei saa veine ega muid jooke kaasa osta, sest tuleme kolmandast riigist ja turvakontroll konfiskeerib kõik vedelikud. Veinid tuleb osta enne ja panna äraantavasse pagasisse.

KAASA: EV pass, mis peab kehtima vähemalt 6 kuud pärast reisi lõppemist. Mugavad jalanõud, ujumisriided.

NB! Pühapaikade külastamisel peavad olema kaetud põlved ja õlad (nii naistel kui meestel).

28.01.2022 seisuga on Armeeniasse sisenemiseks vajalik EL-i digitaalne COVID tõend, mis kinnitab reisija vaktsineeritust või negatiivne koroonatest.

Vaktsineerituks loetakse need, kellel on viimasest vaktsineerimise lõpetamiseks vajalikust doosist möödas rohkem kui 14 päeva, Jannseniga vaktsineeritult 28 päeva.

Negatiivseks koroonatestiks peab olema PCR-test, mis on tehtud 72 tunni jooksul enne riiki sisenemist.

Alla 7 a. lastelt tõendit ei nõuta.

Hind ei sisalda sissepääsupileteid muuseumidesse ja teistele tasulistele objektidele.

Soovijatel palun registreerida kuni 24. aprill: E-post: gunnar@vilkokool.ee või mob 52 68 031

Mõningad hinnad, tasumine kohapeal (2021. a. andmetel, võivad muutuda sõltumata reisikorraldajast):

Garni tempel	1800 AMD
Tushpa veinitehas	3500 AMD
Tatevi köistee	9000 AMD
Sergei Paradžanovi muuseum	900 AMD
Matenadaran	1200 AMD
Armeenia Rahvusgalerii	1000 AMD
Lõunasöökidele võib arvestada a'10 €	

Armeenias on kombeks jätta **jootraha** kohalikule giidile ja bussijuhile, selleks võiks arvestada 18 €.

Armeenias kehtib kohalik raha dramm, mida saab kohapeal vahetada eurode eest.

1 € = 627 AMD

NB! Meie reisiprogrammid on koostatud 2021.a seisuga. Kuna uue olukorra tõttu muutuvad sihtkohtades sageli reeglid ja nõuded, siis võib juhtuda, et need ei võimalda meil enam külastada mõnda programmis märgitud paika või vaatamisväärsust. Sel juhul oleme sunnitud programmi muutma ja võimalusel pakkuma alternatiive vastavalt reisi ajal kehtivatele reeglitele, nõuetele jms. Samuti võivad muutuda nõuded sihtriiki sisenemiseks ja sealt naasmiseks.

This entry was posted on Thursday, January 28th, 2016 at 10:53 am and is filed under [Koolitused](#)

You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.